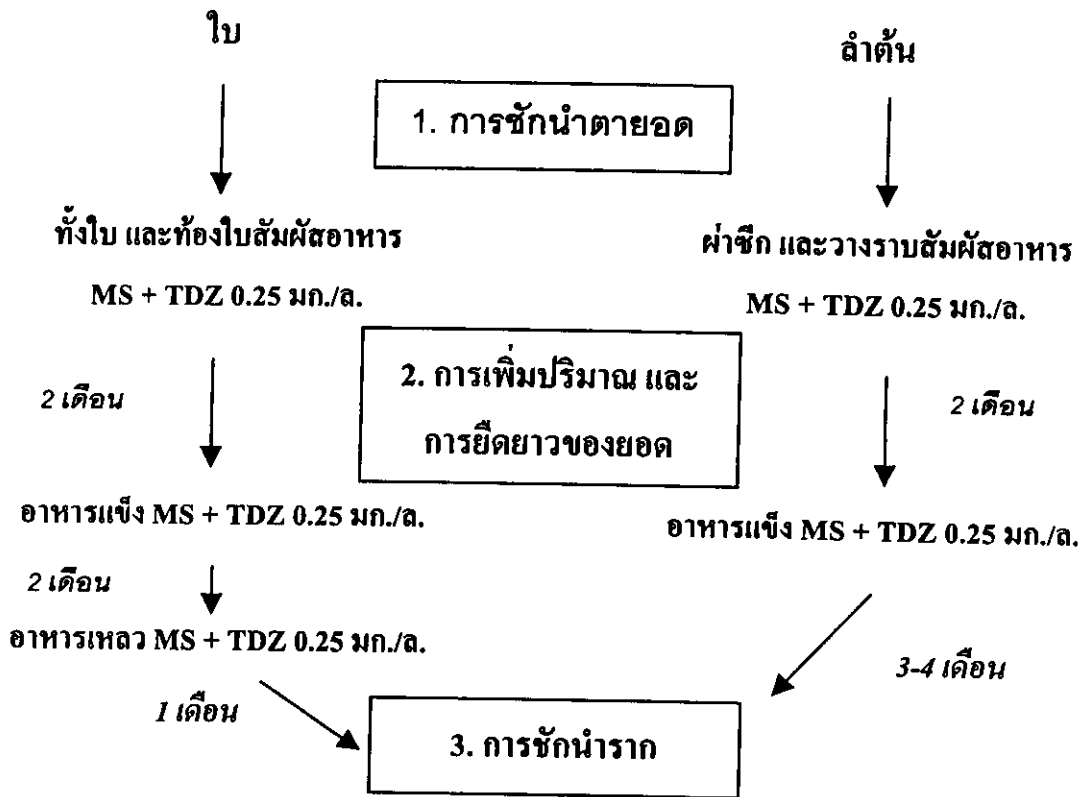

บทที่ 5

สรุป

การขยายพันธุ์ผักเหียงด้วยวิธีการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ มีปัจจัยที่สำคัญคือ ชนิดของชิ้นส่วนพืช สูตรอาหาร ชนิดและความเข้มข้นของสารควบคุมการเจริญเติบโต ตำแหน่งการวางเลี้ยง และการสร้างแผล ใบ และลำต้น เป็นชิ้นส่วนพืชที่เหมาะสมในการชักนำตายอด โดยเพาะเลี้ยงบนอาหารสูตร MS เต็ม TDZ 0.25 มิลลิกรัมต่อลิตร เป็นเวลา 2 เดือน ซึ่งให้จำนวนตายอด 26.50 และ 23.00 ตายอดต่อชิ้นส่วนพืชที่สร้าง ตามลำดับ ในการเพาะเลี้ยงใบ ต้องเพาะเลี้ยงทั้งใบ และวางท้องใบให้สัมผัสอาหาร ส่วนการเพาะเลี้ยงลำต้นอ่อนต้องผ่าซีกและวางราบสามารถส่งเสริมการเกิดตายอดได้สูงสุด หลังจากนั้นย้ายลงสู่อาหารใหม่สูตรเต็ม โดยตายอดที่ได้จากการเพาะเลี้ยงใบ ย้ายเลี้ยงในอาหารเหลวสูตร MS เต็ม TDZ 0.25 มิลลิกรัมต่อลิตร สามารถส่งเสริมการยืดยาวของยอดได้สูงสุด 2.54 ยอด หลังจากเพาะเลี้ยงเป็นเวลา 3 เดือน ส่วนตายอดที่ได้จากการเพาะเลี้ยงลำต้น ย้ายเลี้ยงลงบนอาหารแข็งสูตรเดียวกัน สามารถส่งเสริมการยืดยาวของยอดได้สูงสุด 3.45 ยอด หลังจากเพาะเลี้ยงเป็นเวลา 3-4 เดือน ในขั้นตอนสุดท้ายตัดยอดยืดยาวที่ได้ชักนำรากในอาหารชักนำรากในอาหารสูตร MS, $\frac{3}{4}$ MS, $\frac{1}{2}$ MS หรือ $\frac{1}{4}$ MS เต็ม IBA เข้มข้น 1-3 มิลลิกรัมต่อลิตรโดยตรงอาหารดังกล่าวคัดแปลงโดยการเติมหรือไม่เติมผงถ่าน หรือเตรียมยอดโดยการจุ่มแช่ในสารละลาย IBA ความเข้มข้นสูง 1000 มิลลิกรัมต่อลิตรเป็นเวลา 15 นาทีก่อน จึงย้ายไปเลี้ยงในอาหารชักนำรากในอาหารสูตรต่างๆ ข้างต้น พบว่าไม่สามารถชักนำรากได้เลย สรุปขั้นตอนการขยายพันธุ์ผักเหียงโดยการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อแสดงดังรูปที่ 9

รูปที่ 9 ขั้นตอนการชักนำพืชต้นใหม่ของผักเหียงจากการเพาะเลี้ยงชิ้นส่วนใบ และลำต้นอ่อน